

Halászlati Lapok

A Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége információs és marketing hírlevele

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XIII. évfolyam

2012 október

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
E lapszámunk a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával készült.

Napirenden a székház és Dinnyés ügye

A Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetség (MAHAL) elnöksége kétszer ülésezett az elmúlt hónapban. Ennek oka, hogy az első, szeptember 6-ai ülésen nem volt határozatképes a testület, ezért szeptember 24-én, ugyanazokkal a napirendi pontokkal, ismét összeült a grémium. Ekkor már határozatképes volt a jelenlét, így a két legfontosabb napirendi pontban („Előterjesztés és határozati javaslat a MAHAL alapítói vagyonához tartozó székház értékesítéséről és a bevételnek az ugyancsak az alapítói vagyonhoz tartozó dinnyési tógazdasági ingatlanok fejlesztésére fordításáról”, valamint „A közgyűlés összehívása, és javasolt napirendjének meghatározása”) döntés született.

A székház értékesítését és a Dinnyési Ivadékevelő Tógazdaság működésének átalakítását tárgyaló napirendi pont keretében egy kis történelmi visszatekintésre is szükség volt. A Halászlati Termelőszövetkezetek Szövetsége 1971-ben vette a székházat, ami ma – a Haltermelők Országos Szövetsége alapítói vagyonaként – a MAHAL tulajdonában van. Az ingatlan a szomszédokkal osztatlan közös tulajdonban van (tulajdoni hányad: 1/2), de az épület műszakilag el van különítve, és a kizárólagosan használt telekrészek között kerítés húzódik. A tulajdonostársat törvényes elővásárlási jog illeti meg. A szomszéd távozásunk esetére kilátásba helyezte, hogy ő is eladná tulajdoni hányadát.

Az épületben a '80-as években 10 főnél is többen dolgoztak. A jelenlegi létszám 2 fő. Az épületet 2000-ben részlegesen felújították, de alapos (teljes épületgépészeti és energetikai) átalakítás nélkül se lakásnak (nincs fürdőszoba), se modern irodának nem használható. Nagy (telek)érték – kicsi kihasználtság.

A szövetség 1962 óta működteti az azóta is kizárólagos tulajdonában lévő Dinnyési Ivadékevelő Tógazdaságot. A vagyonhoz tartozik 13 ingatlan (halastavak, telephely, árkok, épületek stb.). A teljes terület 138,6 ha. A tógazdaság minden

elemében felújítást igényel. A jelenlegi létszám: 9 főállású dolgozó (korábban a 30 főt is meghaladta a dolgozók száma). A gazdaság létesítésének eredeti célja a tagok természetes vízi halkihelyezéséhez szükséges ivadékok előállítására volt, de már akkor sem volt elhanyagolható szempont az érdekképviseleti tevékenység anyagi alapjaihoz való hozzájárulás. A '80-as évek közepétől e másodlagos cél vált elsődlegessé, s ma is ez a helyzet.

Az egyesületi jogról szóló korábbi (1989. évi II. törvény) és jelenlegi (2011. évi CLXXV. törvény – a továbbiakban: Ctv.) előírásai értelmében társadalmi szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási céllal nem alapítható, de – célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében – gazdasági-vállalkozási tevékenységet is folytathat. E rendelkezések képezik a dinnyési tógazdaság működésének legális alapját. Nem is az a kérdés, hogy legális-e a tógazdaság működése, hanem az, hogy Dinnyés jogi státusának megváltoztatása nélkül hogyan lehet előteremteni a dinnyési fejlesztésekhez szükséges forrásokat. A HOP beruházási támogatásokhoz a gazdaság ugyanis nem juthat hozzá, mivel a korábbi kormány egy rendeletmódosítással kizárta a lehetséges kedvezményezettek köréből.

Tartalom:

A halastavakban kettős kárt okozott az aszály	3
Ifjúsági táborban jártunk Szigetbecsén	4
Kőbaltával a műholdak ellen	5
Kitettek magukért a ráckevei ászok	6

A Ctv. ugyanakkor rögzíti „az elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű” szervezet fogalmát, amihez egy – végső soron a szervezet megszüntetését is eredményezhető – kötelező törvényességi ellenőrzést rendel. E szabályok alapján a MAHAL – dinnyési tevékenysége által – elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek fog minősülni. Nem tartható fenn tehát a gazdálkodás jelenlegi formájában. Mind a gazdasági célszerűség, mind pedig a megváltozott törvényekhez való alkalmazkodás azt igényli, hogy ne közvetlen piaci szereplőként, hanem befektetőként jusson hozzá a MAHAL a szükséges működési költségekhez.

Ezt a célt szolgálja az elnökség döntése: egyszemélyes kft.-t alapít, amelynek – meghatározott díj ellenében – üzemeltetésébe adja a dinnyési tógazdaságot. E lépéssel átláthatóbbá válik a befizetett tagdíjak és az érdekképviseleti működés költségeinek viszonya. A tógazdasági kft. az üzemeltetési díj megfizetésével járul hozzá a tulajdonos társadalmi szervezet működtetéséhez. E lépéssel megszűnnek a törvényességi aggályok, de nem teremti meg a forrásokat a nélkülözhetetlen fejlesztések megvalósítására. Ehhez az alapítói vagyont érintő további döntések és lépések szükségesek.

A MAHAL a Halászlati Termelőszövetkezetek Szövetségének jogutóda, s ezáltal folytatója annak a tevékenységnek, amelyet az 1957. évi február hó 19-én, Budapesten alakított Halászlati Szövetkezetek Intézőbizottsága kezdett el. A MAHAL alapszabályának előírása értelmében: „A Halászlati Termelőszövetkezetek Szövetségétől leltár szerint átvett és ekként nyilvántartott vagyontárgyak felett csak a ha-

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

lászati termelőszövetkezetek (jogutódjaik) egyhangú egyetértésével hozható érvényes döntés. A Dinnyési Ivadéknevelő Tógazdaság, és a Vöröskő utcai ingatlan ügyében tehát nélkülük vagy akaratuk ellenére érvényes döntések nem hozhatók. A hivatkozott alapszabályi rendelkezést a Haltermos 1989. december 20-ai alakuló gyűlésén fogadták el az alapítók, amivel biztosítani kívánták, hogy az általuk – a saját érdekeik védelmére – létrehozott vagyon e célkitűzést szolgálja, továbbá hogy e vagyonon, illetve e célon csak az ő egyetértésük esetén lehessen változtatni.

A közgyűlés 2010. decemberében elvi hozzájárulását adta ahhoz, hogy az elnökség a budapesti székház értékesítésének az előkészítését megkezdje. Megtörtént az ingatlanértékelés, az alapítók is kialakították közös álláspontjukat a kérdésben. Ezek alapján abban a határozati javaslatban, amelynek közgyűlés elé terjesztését javasolja az elnökség, többek között az szerepel, hogy „A közgyűlés elrendeli a budapesti székházingatlan értékesítését. Az eladási ár nem lehet kevesebb, mint az ingatlanforgalmi szakértő által megjelölt összeg, vagyis ingatlanrészként való értékesítés esetén: 54 millió forint; a tulajdonostársal való közös értékesítés esetén: 71 millió forint (MAHAL része). Az eladás a vételár egyösszegű, azonnali kifizetése mellett megengedett.

A közgyűlés a budapesti székházra elővásárlási jogot enged az Alapszabály IV. fejezet 10. pont hatálya alá tartozó tagoknak (a továbbiakban: Alapítók), akik a következők:

- Győri Előre Halászati Termelőszövetkezet, Kisbajcs;
- Óbuda Szövetkezet, Budakalász;
- Paksi Halászati Szövetkezet, Paks;

- Halértékesítő és Kisállattenyésztő Szövetkezet, Tolna;
- Mohácsi Halászati Kft., Mohács;
- Tiszavirág Halászati Szövetkezet, Tokaj;
- Dél-borsodi Agrár Kft., Gelej;
- Tisza Halászati Szövetkezet, Szeged;
- Bocskai Halászati Kft., Hajdúszoboszló.

Az alapítói státuszról értelmezési vita alakult ki, nem tisztázódott, hogy melyik cég számít jogutód szervezetnek. E kérdés tisztázását az elnökség az Országos Horgászjegyhez Vízterületet Biztosítók Tagozatára bízta, s a tagozati döntés alapján módosítja vagy nem módosítja az alapítókra vonatkozó közgyűlési határozatot.

Az értékesítésből befolyó összeget (vételtárat) elkülönített számlán kell tartani, s az elérhető legkedvezőbb kondíciókkal le kell kötni. A vételár kizárólag a dinnyési tógazdasági ingatlanok fejlesztésére (beruházásra) használható fel, ingóságok, gépek, eszközök beszerzésére nem fordítható. A vételár hozamának 50 százaléka a MAHAL működtetésére fordítható. Az értékesítésből befolyt összeg alapítói vagyonnak minősül.

A határozati javaslat teljes szövegét az október 3-ára összehívott közgyűlés tárgyalta. (A közgyűlésről novemberi számunkban számolunk be.)

A megismételt elnökségi ülésen hosszasan vitatták meg azt a javaslatot, amelyet *Füstös Gábor*, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatója tett. A vezérigazgató a dinnyési tógazdaság működtetésére (bérbe vételére) tett ajánlatot, de az elnökség végül ragaszkodott ahhoz a korábbi elnökségi döntéshez, amely szerint egyszemélyes kft.-t alapít, amelynek – meghatározott díj ellenében – üzemeltetésébe adja a dinnyési tógazdaságot.

H. Gy.

MEGHÍVÓ

Kedves Kollégák!

Szeretettel meghívjuk Önöket a Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszékének szervezésében, a Halászati Operatív Program támogatásával megrendezésre kerülő szakmai rendezvényre.

A rendezvény témája: **Az Európai Halászati Alap és a Halászati Operatív Program eddigi tapasztalati és jövőbeni lehetőségei.**

A rendezvény időpontja:
2012. 10. 12. várhatóan: 9:30-13:00

A rendezvény helyszíne: **Szent István Egyetem, Földszinti Rektori Díszterem**, 2100 Gödöllő, Péter K. u. 1.

A rendezvényen való részvétel díjmentes, de **ELŐZETES REGISZTRÁCIÓ** szükséges.

Regisztrálni **Kotrik László** tanszéki mérnöknel lehet elektronikusan a Kotrik.Laszlo@mkk.szie.hu email címen!

A rendezvény részletes programját rövidesen elektronikusan eljuttatjuk Önöknek.

A dinnyési tavak is megszenvedték az aszályt

A halastavakban kettős kárt okozott az aszály

Kora tavasszal, amikor még nem volt aszály, és a dunántúli halas tavakból közel sem hiányzott annyi víz, mint amennyi jelenleg, Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter ígéretet tett Lévai Ferencnek, az Aranypony Zrt. vezérigazgatójának, hogy a tárca megoldást keres a halászok vízügyi problémáinak megoldására. A halászok és a vízszolgáltatók konfliktusai évtizedek óta napirenden vannak, s bár születtek részeredmények, de olyan megoldások még nem, amelyek generálisan megoldják a haltermelők versenyhátrányát is okozó vízszolgáltatásidő-problémákat.

Magyarország éghajlata egyre szárazabb, a hazai vízgazdálkodás e tárgyban tett lépései elégtelenek, akár még a mai vízellátás változatlan szinten tartásához is. Már látszik, hogy valószínűleg a téli csapadék hiánya is nagy problémákat fog okozni, mondta *Lévai Ferenc* a miniszternek a nyár elején a közgazdasági egyetemen megrendezett politikai fórumon. A tógazda hozzátette, hogy már tíz éve napirenden lévő probléma, hogy a Magyarországról hasznosítás nélkül kifolyó téli víz halastavakban történő tárolása legyen ingyenes. Ez a probléma ma már nem tűr halasztást, és sajnos 2012-ben nagyon is aktuális, ráadásul a környező országokban a kormányzatok arra szorítják a víztározásra alkalmas helyek gazdáit, hogy tározzák be a téli csapadékot, hiszen Európa-szerte forró, csapadékhiányos nyarakra kell számítani. Ebben az időjárási helyzetben a téli víz megőrzése akár létkérdés is lehet egy-egy tógazdaság számára.

Ha lassan is, de úgy tűnik, hogy az államapparátus malmain is sikeresen túljut a halászok kérése, ami azt jelenti, hogy az idén októbertől vételezett víz már ingyenessé válhat ott, ahol gravitációval vagy a gazdálkodó eszközével betárolható a víz. Tudomásunk szerint a rendelettervezet már elkészült – az aszály kapcsán, amely az egész mezőgazdaságot példátlanul sújtotta –, reméljük, hamarosan aláírásra kerül. A halászokat az idén kettős kár érte. Addig, amíg más állattenyésztési ágazatokban „csupán” a takarmány ára emelkedett égi magasságokba, addig a halászok számára a vízpótlás, a vízhasználat is igen komoly összegeket viett el. A vízpótlás a halászok esetében annyit jelent, hogy ez a termőföldjük is, hiszen a halnak a víz az élettere. Az ideai aszályban másfélszer annyi víz párolgott el, mint az előző években megszokott mennyiség, s ennek pótlása – már ahol volt ilyen lehetőség – komoly összegeket jelentett. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy az elpárolgott víz igen jót tett a mikrokozmoszoknak, s bebizonyosodott, hogy a halastavak a szűkebb és a tágabb környezet biológiai

Lévai Ferenc

sokszínűségének a fenntartói. Magyarán, olyan ökológiai szolgáltatást nyújt egy-egy halastó, amely nem csupán a vízpótlásért fizető tógazda érdeke, hatásköre.

Az illetékeseknek el kellene gondolkodnia azon, hogy mekkora az az ökológiai vagyoni, amelynek létét halastavak vize biztosítja, és miért csak a halgazdálkodó fizet érte! Ma még nem látszik, hogy a halászat hogyan részesülhet az aszálykárenyhítésben. De kérésünk lenne a miniszter úr felé, hogy a versenyhátrány csökkentése érdekében megfontolandó, hogy a tógazdáknak 2013-ban legyen ingyenes az állami, illetve más szolgáltatási forrásokból történő vízszolgáltatás. Az ágazat stabilizálásához elengedhetetlenül szükség lenne a jövő évi ingyenes vízhasználat bevezetésére, s amennyiben ez sikerülne, akkor a tógazdák is könnyebben birkóznának meg a 7-8 ezer forintos takarmányárakkal, amelyek szó szerint elveszik a levegőt minden gazdálkodó elől. A takarmányválság tragikusán érinti az állattenyésztés egészét, sajnos ez alól a halászat sem kivétel.

Miután a tógazdák kettős szorításban vannak – csökkenő fogyasztás, emelkedő költségek – még nehezebben lehet a jövőt tervezni, hangsúlyozta a vezérigazgató. Sok munka és pénz ment arra, hogy a hazai halfogyasztás

nőjön, s a magyar háztartásokban a halétel ne legyen kuriózum. Sajnos ma még a háztartások zömében különleges ünnepi alkalmakkor fogyasztanak halételt, pedig a hal jobb státuszt érdemelne. A hal egészséges étel, s aligha kell fogyasztása előnyeit hangsúlyozni. A fogyasztás növelését segítené az is, ha – s ezt a két érdekképviselet közös beadványban kérte – ha az áfa mértéke kisebb lenne a jelenleginél. Lévai Ferenc is lobbizott ez ügyben, de csak annyi eredmény született, hogy a néhány alapvető élelmiszer körébe bekerült (csirke, tej és tejtermékek, sertés) a ponty és a pontyból készült termékek köre is, amelyeknél csökkentenék az áfát. Ez azonban még kormányzati döntésre vár. Természetesen annak örülnénk, ha nemcsak a ponty, hanem valamennyi Magyarországon termelt hal bekerülne a kedvezményes áfa körébe.

Ami az ideai haltermést illeti, a tógazda szerint közepes eredmény várható. A Dunántúlon a vízhiány erősen érezte hatását, a legtöbb tógazdaságban már félvízzel kénytelenek az „aratásig”, vagyis a lehalászásig kihúzni az időt. S nőttek a madárkárók mértékei is, hiszen a 60-70 centiméteres tavak terület-terüj asztalkámat jelentettek a kormoránnak és más, halat fogyasztó védett állatoknak is. Ennek következtében az egy- és kétnyaras korosztályú pontyoknál igen nagy kárók keletkeztek. A kormorán riasztása is sok-sok pénzt visz el, így az őszi halmennyiség közepes mértékű lesz.

A piaci ellátás kiegyensúlyozott lesz, bár – ahogy ez már korábban is lenni szokott – számítani lehet átmeneti árcsökkenésre, mert azok, akiknek nincs tárolókapacitásuk és megszorulnak, leszorítják az árakat. Ezt az időszakot leszámítva konszolidált piacra lehet számítani, s a halászok a trendeknek megfelelően kiszolgálják a téli-tavaszi, normál ütemű halfogyasztási igényeket. Biztosan lesz elegendő hal a karácsonyi ünnepi forgalomra. Az ágazat nem néz értékesítési problémák elé, kiegyensúlyozott ellátás várható, talán busából lesz kevesebb idén ősszel. A vezérigazgató úgy vélte, hogy minden halnak jó áron lesz helye az országban, ezért nem kell az egyébként sem magas, a költségeket alig fedező árat csökkenteni.

Nagy kérdés a jövő év, mert nem tudni, hogy honnan és milyen áron lesz takarmány a halak számára. Vannak tartalékok a szerves trágyázásban, a kisebb számú népesítésben, de ezt egyik tógazda sem választja szívesen, mert ez előrevetíti a lényegesen kisebb mennyiségű természetbetakarítást 2013-2014-ben.

H. Gy.

Ifjúsági táborban jártunk Szigetbecsén

Csillogó szemű gyereksereg vette körül a dobóhálóval kifogott anyaharcsát. Többen is felkiáltottak: most látok életemben először ekkora halat. Tóth István, a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség (RDHSZ) ügyvezető igazgatója csendben jegyezte meg: azért szervezzük ezeket a nyári gyerektáborokat, hogy a fiatalok megtanulják a horgászat alapszabályait, a halfogás fortélyait, s nem utolsó sorban a halászat, a haltermelés fontosságát is.

A szövetség Szigetbecsén rendezi – immár húsz éve – a nyári gyermektáborokat, avat be a részletekbe az ügyvezető igazgató. Az utóbbi tíz évben 600 gyermek üdültetését végezték. Minden év augusztusában két hétre megtelik a BRFK tulajdonában lévő horgásztábor. A szövetségnek együttműködési megállapodása van a rendőrséggel arról, hogy a szigetbecsei tábort két héten keresztül a szövetség rendelkezésére bocsátják, s az is kedvez a táborozásnak, hogy itt egy szépen kiépített, biztonságos strand is várja a pihenni, kikapcsolódni vágyókat, a gyerekek fürödhetnek is. Ez a szigetbecsei önkormányzat gondoskodásának köszönhető.

A tábor évről évre teljes létszámmal üzemel. Nincs gond az utánpótlással, hiszen a szövetség 29 egyesületének 24 ezer horgász tagja van, akik kiskorú gyermekeiből összeállnak a csapatok. A szövetség a horgászutánpótlás és -nevelés egyik fontos állomásának tekint a nyári táborozásokat, mivel 3332 fő gyermek- és ifjúsági korú horgásztagja van. Nem csak a szövetség, hanem a 29 egyesület közül jó néhány is rendez hasonló táborozásokat. Közülük is kiemelkedik a Csepeli Horgász Egyesület ez irányú tevékenysége. Természetesen vannak visszatérő táborlakók, hiszen két korosztály között oszlik meg az egy-egy hét. Az első héten a 6–14 éves korú, a második héten a 14–18 éves korú gyerekekkel foglalkoznak. A táborban a szobai elhelyezkedés mellett 3–5 katonai sátorban is láthatnak a fiatalok. A sátor visszahozza az igazi táborozási hangulatot, s az a gyerek, aki vadregényesebb körülmények között szeretne lenni, választhatja a sátras elhelyezkedést.

A tábort a szövetség ifjúsági és gyermek bizottságának a tagjai felügyelik. A bizottság elnöke Fent László, aki egyben a tábor vezetője is. Hangsúlyozza, hogy a gyerekek felügyeletét társadalmi munkában végző felnőttek között van képzett, hivatásos pedagógus, tapasztalt horgászversenyző, halászati szakember. Széles a skála a képzettséget illetően, de szükség is van ezekre az emberekre, mert a tábor elnevezése ugyan horgásztábor, de mivel a szövetség halelőnevelő telepe a tábor közvetlen közelében található, ezért a gyerekek tudása a legalapvetőbb halgazdálkodási ismeretekkel is gazdagodik. Ottjártunkkor éppen a te-

lepre látogattak a tábor lakói, és az egy-nyaras Ráckevei pikkelyes ponty állományt nézhették meg. S nem csak a 10–12 dekás pontyok váltottak ki örömet és csodálkozást, hanem az itt „nyaraltatott” anyaharcsák is. Ilyenkor a gyerekek tájékoztatást kapnak a halelőnevelés és az anyatartás technológiájáról.

Fent László második éve vezeti a tábort, de már hét éve, hogy bekapcsolódott ebbe a munkába. Elődje, Weisz Győző, a BM Horgász Egyesület volt elnöke (aki már sajnos

A táborban való részvétel alig terheli meg a szülők pénztárcáját. Egy hétre ötezer forintot kell befizetni étkezési hozzájárulásként. A szövetség évről évre 2 millió forintot biztosít a bizottság működtetéséhez, amelyben a tábor költségvetése is benne van. Így az ötszöri étkeztetés mellett etetőanyaggal, csalival is ellátják a gyerekeket. Aki pedig horgászfelszerelés nélkül érkezik, a horgászok által elhagyott, a halőrök által megtalált felszerelésekből kap egyet. Nem csak a táborlakóknak mozgalmas ez az időszak, hanem a szövetség ügyvezetésének is. Vigyázó szemük a táborlakókon nyugszik. A forródrót él, s ha bármi probléma jelentkezne, azt megoldják.

Tóth István fontosnak tartja, hogy rend és fegyelem uralkodjon, mert nagy a felelősség. Egyébként a tábor nemzetközivé bővült: hat évvel ezelőtt a lengyel országos horgász szövetség hét régiójával kötötték

A táborlakók Fent Lászlóval, a tábor vezetőjével

nincs köztünk) hívta életre a táborozást húsz évvel ezelőtt. A táborba érkező gyerekek között akad olyan is, aki már rendszeresen részt vesz a korosztályos horgászversenyeken, így már profinak számít a kezdők között. De sokan jönnek felszerelés és ismeretség hiányában, s van, akit csak a táborozás élménye vonz. De mindenki nagyobb tudással távozik, hiszen halismeretre tesznek szert, megtanulják a horgászkellékek használatát, s a halászati ismeretekből is kapnak ízelítőt. A tábor utolsó napján aztán a horgászversenyen bizonyíthatja mindenki, hogy mennyit tanult. A körülmények ideálisak, naponta ötszöri étkeztetéssel, kiváló körülmények között gyorsan telnek a napok. Kirívó esemény csak egyszer történt a táborban, az is évekkel ezelőtt, de az ügy rendezése után már a gyerekek is megértették, hogy ez a tábor a halról, a horgászásról, halászatról szól.

együttműködési szerződést. A gdanski régióból lengyel gyerekek is jönnek a szigetbecsei táborba. Ugyanakkor ők is fogadják a magyar gyerekeket, akik a táborozás végén rendezett horgászverseny győzteséből kerülnek ki. A két szövetség együttműködése példaértékű: a visegrádi négyek találkozóján a lengyel államfő is ezt a példát említette, mint a civil szervezetek példaértékű együttműködését.

A szövetség vezetése csak köszönetet mondhat a tábor vezetőinek, mert ma már egyre kevesebb példát találhatunk arra, hogy társadalmi munkában, a közjó érdekében bárki is feladatot vállal. Az pedig külön öröm, hogy a táborban minden a halról, a hal szeretetéről, a hallal való kíméletes bánásmódról, a horgásztudományról és a természeti értékek megbecsüléséről szól.

H. Gy.

Kőbaltával a műholdak ellen

Horváth Zoltán, a H and H Carpio Kft. tulajdonosa szeptember 1–5. között Prágában járt, ahol a World Aquaculture Society (WAS) tartotta éves kongresszusát. Az Akvakultúra Világtársaság olyan magyar szakembereket is tiszteletbeli örökös tagjaivá választott, akik sajnos már nincsenek közöttünk (Woynarovich Elek professzor, Csávás Imre). De a magyar haltudomány hírnevét ők alapozták meg a nagyvilágban, s hogy ez a hírnév ne halványuljon, azért a mai szakembereknek, tudósoknak, kutatóknak kell többet tenniük.

Horváth Zoltán szerint nem szabad kimaradni az ilyen eseményekből, mert úgy megy el mellettünk a világ, hogy észre sem vesszük. Egy ilyen kongresszuson rengeteg új információval gazdagodik a résztvevő, s ezeket ma már mindenképpen be kell gyűjteni. A cégtulajdonos úgy vélte, hogy a tagsági viszony létesítése sem volna hiábavaló, mert egyrészt a kongresszuson való részvétel olcsóbb volna, másrészt a tagok rendszeresen kapják az információkat a társaságtól.

A kongresszus a prágai Kongresszusi Központban zajlott. Horváth Zoltánon és fián kívül népes magyar tábor is jelen volt, 34 magyar résztvevővel. Főként egyetemekről és kutató intézetektől jöttek, a termelői körből csupán hárman voltak jelen. A gyenge magyar termelői jelenlétet Horváth Zoltán sajnálatosnak tartja, mert úgy véli, hogy mi magyarok a nemzetközi haltermelési versenyben igencsak lemaradtunk. „Kőbaltával kergetjük a műholdakat” – mondta a cégtulajdonos.

– A múltból már nem lehet megélni. Kétségtelen tény, hogy a magyar halászati szakemberek, kutatók jól megalapozták az ország hírnevét a határon túl is az elmúlt 30–40 évben, és jelentősen hozzájárultak a világ halászatának, haltermelésének fejlődéséhez. Sokakat megtanítottuk pontyot tenyészteni, szaporítani, és úgy gondoljuk, hogy ebből a nosztalgijából ma is meg lehet élni. Csakhogy a világ ezen eredmények alapján olyan mértékben elszárgulzott, hogy

mi, magyar haltermelők csak a többiek hátát nézhetjük. Úgy éreztem magam, mint Alice Csodaországban – jelentette ki Horváth Zoltán.

A pontytenyésztés, nem is szerepelt a kongresszuson. Ez azért fájdalmas, mert ma már a világ más tájain nem foglalkoznak sem kutatási, sem technológiai szinten a tógazdasági termeléssel, pontytenyésztéssel. S ez a magyar szakemberek bűne is, amely elsősorban abból ered, hogy a magyar tógazdák zöme nem beszéli az angol nyelvet, így kiszorulnak az áramlatból a nyelvtudás hiánya miatt. Horváth Zoltán másik észrevétele az, hogy a kongresszuson jelenlévő magyar kutatók nem közvetítik a magyar termelők számára az ott felszedett információkat. A cégtulajdonos szerint a hazai kutatás-fejlesztési tevékenység csak marginálisan keresi a kapcsolatot a gazdasági élet szereplőivel.

A kongresszuson több, mint tíz szekcióban tartottak folyamatosan előadásokat. A ketreces haltenyésztéstől a takarmányozáson át a recirkulációs rendszerekig terjedt a skála, már ami a témaköröket illeti. Horváth Zoltánnak nagy meglepetést okozott az akvapónia technológia, amely az elmúlt tíz év alatt óriási iparággá nőtte ki magát, s külön szekcióban tárgyaltak. Ugyancsak egy másik szekcióülésen derült ki, hogy a norvégok az 1,2 millió tonnás lazactermelésüket rövid időn belül 5 millió tonnára fejlesztik. S erre a technológiára eurómilliókat áldoznak a kutatás-fejlesztés terén.

Horváth Zoltán

Tudomásul kell venni, hogy a pontytermelés ma már nem téma még Ázsiában sem, hangsúlyozta Horváth Zoltán. A világ haltermelése abba az irányba halad, hogy minél kisebb területen minél nagyobb mennyiségben állítsák elő a halhúst. Kevés vízhasználattal, kevés energiával, hatékonyabb takarmányhasznosulással kell ma már termelni, s ezeket a költségeket a pontytermelés nem bírja el. A ponty nem a jövő hala, a helyébe a süllő, a sügér termelése léphet, jelentette ki a cégvezető. Erről külön szekcióban tárgyaltak a kongresszuson, mivel ma ez a sláger téma, s külön kutatás-fejlesztési programok születnek a technológia, a szaporítási fejlesztésére. A takarmányozási szekcióban a zsírsavak élettani hatásainak a felderítése, a halolaj kiváltási lehetőségei szerepeltek napirenden. A másik nagy témakör az volt, hogyan lehet a hallisztet más takarmánnyal kiváltani, növényi eredetű termékkel pótolni.

Ami a hazai tógazdaságok jövőjét illeti, Horváth Zoltán úgy vélekedik, hogy szét kell választani a jelenlegi tevékenységeket. Az áruhaltermelést intenzívvé kell tenni, míg a tavakban a természetes folyamatoknak kell utat engedni. A rekreációs tevékenység, a horgásztatás, a biodiverzitás megőrzése továbbra is a tógazdaságok feladata, mert ezt mással kiváltani nem lehet. A recirkulációs rendszer, a tó a tóban rendszer kiépítése a jövő útja, hiszen az intenzív áruhaltermelést sem lehet elkerülni. Ehhez kellene a kutatás-fejlesztési tevékenységet s az uniós támogatási források felhasználását is igazítani.

– Ha már nem tudunk angolul és nem megyünk el az ilyen eseményekre, akkor az érdekvédelmi szövetség felelőssége is, hogy az ilyen információk eljussanak a termelők-höz. A szövetségnek be kellene lépnie ebben a társaságba, s évente egyszer rendeznie kellene egy olyan eseményt, ahová elhívják azokat az előadókat, akik a legújabb kutatási eredményeket hozzák ide, Magyarországra – mondta végezetül Horváth Zoltán.

H. Gy.

Már nem a ponty a jövő hala a cégvezető szerint

Kitettek magukért a ráckevei ászok

Tóth István, a Ráckevei-Duna-ági Horgász Szövetség (RDHSZ) ügyvezető igazgatója szerint 12. alkalommal rendezik meg Ráckeven az Őszi Ászok Fesztivált. A szeptember 15–16-i rendezvény a vadászok, a halászok, a horgászok, a jogászok, a borászok, a firkászok és egyéb ászok ünnepe. Az idei rendezvény is nemzetközivé vált az által, hogy az RDHSZ együttműködési, és partneri egyezményt írt alá a Lengyel Országos Horgász Szövetséggel, s annak nyolc önálló szövetséggel.

A két napos fesztivál első napján szüreti felvonulás zajlott – a zenét a Magyarországi Harmonikások Egyesülete biztosította, és közreműködtek a ráckevei és a környékbeli lovasok, kocsisok, valamint a Kéve és Bokréta Táncegyüttes – amit este nyolckor szüreti bál követett. A másnap programot nehéz volna felsorolni, hiszen már reggel 7 órakor megkezdődött a Kék Duna Wellness-kupa horgászverseny, és 9 órakor már a bográcsok alá is gyűjtöttek. A halászléfőzőverseny elnevezés nem pontos, ugyanis vadételek és más halételek is készültek, így a verseny több kategóriában zajlott. Tíz órától aztán beindult a forgószínpad,

hiszen a Kis-Duna parton felállított színpadon egymást követték a fellépő művészek, együttesek.

Tóth István szerint hagyományt teremtett a rendezvény. Szükség is van erre, mivel Ráckeve a Kis-Duna partján fekszik és nagyon sok horgász települt ide az utóbbi évtizedekben, nem beszélve arról, hogy a halászelletnek is évszázados hagyományai vannak itt és a térségben, s vízimalmok is működtek még a múlt század elején. De akkor még a Kvassay-zsilipnél ömlött a víz a nagy Dunából ebbe az ágba, így komoly sodrása volt a folyónak, nem volt ennyire eliszaposodva, mint ma, amikor a víz igen

Szadai József polgármester

lassú folyását. Nem is szólva arról, hogy kitűnő halállománya volt a Kis-Dunának.

Az elődöknek kiváló gondolata volt, hogy összehozták a halászokat, a horgászokat, amelyből adódott az Ászok elnevezés. Nos, ehhez kapcsolódtak aztán a vadászok, a madarászok és a többi ászok. Az utóbbi tíz évben egyre jobban kiteljesedett a rendezvény, több ezer ember találkozik a piactéren, a rendezvény helyszínén. Két hagyomány teremtődött: a korán kezdődő horgászverseny és a

Detrich László, a Duna Baráti Kör elnöke a polgármesterhez hasonlóan tősgyökeres ráckevei, hiszen itt született, és itt is él több mint hatvan éve. Ezt a vidéket csak szeretni lehet, hiszen itt minden adott az egészséges mikroklíma kialakításához. A Kis-Dunán valamikor pezsgő vízi élet volt, rendes hajójárat közlekedett Budapest és Tass között, de ahogy fejlődött a világ, úgy szorult háttérbe a hajózás, míg végül ezt a járatot is megszüntették.

A Duna Baráti Kör tagjai (25-en alapították) viszont úgy gondolták, hogy ismét fel kell eleveníteni a személyhajózást a Kis-Dunán. De nem csak ezzel kezdtek

foglalkozni, hanem a folyó életével, vízvilágával, szigeteivel, problémáival foglalkozik. Egy hajó megépítését is tervbe vették. Egy 300 éves német-magyar kötődésű hajót, az Ulmer schachtel-t vették alapul. („2000-ben az Ulmi Duna Baráti Kör Ráckeveére látogatott a jelképhajókkal, az Ulmer schachtelel, melyet akkor mint városi képviselő fogadtunk és köszöntöttünk. Ez a hajó, amellyel Ráckeven jártak, a német felvidékről szállította annak idején a sót, és ezt építették meg az ulmiak, melyet megtekintettünk, és nagyon megtetszett nekünk” – mondta az elnök.)

Dietrich László a főzőversenyben is részt vett

A hajó megépítésével a Duna-menti népek barátsága is erősödött, fejlődött. Hét év kellett ahhoz, hogy a 30 millió forintot érő 32 személyes hajót vízre bocsássák. Az elkészült hajót 2010. szeptember 19-én ünnepélyesen Balabán névre keresztelték, mely Ráckevének egy kis szigete. A vízi jármű közforgalomra is alkalmas, s a teljes Duna-szakaszon hajózhat. Az Ászok Fesztiválon ingyenesen utazhatnak az érdeklődők a hajón a sziget körül.

Lengyel tolmácsként *Nemoda-Stiastny Mária* régóta munkakapcsolatban áll az RDHSZ-szel. A lengyel vendégeket az itt tartózkodásuk alatt végig kísérte, s a fesztiválon is készséggel fordított a cikk elkészítéséhez. A gdanski és a lublini körzet horgász szövetségeinek vezetőivel váltottunk néhány szót. *Miroslaw Karolczyk*, a gdanski szövetség alelnöke elmondta, hogy 18,5 ezer horgásztagjuk van, akik 72 horgászegyesületben tömörülnek. A szövetséghez 6 ezer hektár vízfelület tartozik, amelyből 3 ezer hektárt a Visztula képvisel, amely Gdansk városánál ömlik a tengerbe deltatorokkal. Ezer hektárt tesznek ki a csermelyek, patakok, amelyek szintén a tengerbe folynak és gazdag halállománnyal rendelkeznek. A szövetség 29 halfajjal telepíti a vizeit, s a bevételük egyharmad részét (1 millió Zloty) költik erre a célra.

Zbigniew Sadowski, a lublini horgász szövetség elnöke elmondta, hogy 21 ezer horgásztagjuk van, s hétezer hektár vízfelülettel gazdálkodnak. A Visztula közepső szakaszán kívül gyors folyású patakok, homokos vízpartok várják a horgászokat. Mindkét szövetségi vezető egyhangú véleménye volt, hogy a ráckevei kapcsolat igen fontos a lengyel horgászturizmus fellendítése érdekében, és kölcsönös előnyök származnak az együttműködésből. A gdanski példa alapján ragaszkodtak a lubliniak a ráckevei kapcsolatfelvételhez. *Zbigniew Sadowski* a Lengyel Horgász Szövetségben is tevékenykedik, így elmondta, hogy a 38 millió lengyel lakos közül 700 ezren horgásznak. *Zbigniew Sadowski* azt is elmondta, hogy a magyarokkal és a németekkel közösen szeretnének fellépni az EU-ban a kormorán ellen. Lengyelországban is nagyobb mennyiségű halat eszik ki a folyókból a kormorán, mint amennyi halat a horgászok fognak. A madarak ürülékétől mindkét országban erdős területek pusztulnak el. Ezért a kormoránállomány szabályozására egyeséges uniós szabályozásra lenne szükség.

napközben folyó főzőverseny, ez utóbbi bírálatában *Tóth István* is részt vett. A zsűri elnöke *Dr. Simon Tamás*, a Szabadtúzi Horgászrend nagymestere, mesterszakács volt, akit *Tóth István*on kívül *Szadai József* polgármester és a gdanski horgász szövetség ügyvezető igazgatója, *Edward Gierach* kísért bográcsról bográcsra. A halászlé minden válfaja készült, s akadt köztük kiváló, de gyengébb minőségű is. Mindenesetre a zsűri tagjainak a gyomrait komolyan megterheltek. De ahogy ezt mondani szokás, a lappangási időt sikeresen túlélték a zsűri tagjai. S a díjak is gazdára találtak, többek között az RDHSZ Ráckevei pikkelyes pontyból készített füstölő hala (*Rékasi Balázs* halór „követé el”) a verseny egyéb kategóriájának az első díját nyerte. (Csak zárójelben: ennek ürügyén a szövetség mindegyik halór-

A lublini körzet elnöke *Zbigniew Sadowski*, *Tóth István*, *Dr. Molnár Pál* aláírják az egyezményt

ének kötelező lesz megtanulnia a pontyfüstölést, mivel a szövetség füstölő berendezést adott a halórinek.)

Az ügyvezető igazgató arról is beszámolt, hogy a fesztivált megelőző napon együttműködési és partneri egyezményt írtak alá a Lengyelországi Horgász Szövetség lublini körzetének elnökével, *Zbigniew Sadowskival* és *Andrzej Borkowski* igazgatóval. A szövetség lengyelországi kapcsolata 2007-re nyílik vissza, ugyanis ekkor született az első megállapodás a Lengyel Országos Horgász Szövetséggel és annak hét körzetével, mégpedig horgászvizeik kölcsönös horgásztatásának érdekében. Ennek keretében a gdanski szövetséggel alakult ki igen szoros együttműködés, évről évre lengyel és magyar gyerekek vesznek részt egymás horgásztáborában, pontosabban horgászásban, s a horgászok is kölcsönösen járnak a másik országba horgászni. A szövetségnek kétnyelvű a horgászengedélye, így a lengyelek és a magyarok külföldön is használhatják az engedélyeiket.

Ehhez az együttműködéshez csatlakozott a Lublini Horgász Szövetség, így már szinte fél Lengyelországgal van együttműködése az RDHSZ-nek. A kapcsolat jelentősége a civil szférában mutatkozik meg igazán, s ha a távolság nem volna ilyen nagy, akkor még szorosabb is lehetne az együttműködés. Lengyelország folyói és tengerszakaszai halban gazdagok, és igen kedvelt a magyar horgászok körében a Balti-tengerben fogható úgynevezett csőrös csuka, vagy lengyelül belone. Olsztynban, az egyetemen jó néhány magyar halgazdálkodási szakember szerzett diplomát. A történelem során a két nép soha nem keveredett konfliktusba, sőt közös uralkodóink is voltak. Egy nagy baj azonban történt az igazgató szerint: amikor *Báthory István*, Erdély fejedelme Lengyelország királya is volt, akkor nem rendelte el a lengyeleknek, hogy tanuljanak meg magyarul. Ezt nagyon nehezményezzük, tette hozzá az ügyvezető.

A lengyel horgászok kedvelik a Ráckevei pikkelyes pontyot, olyannyira, hogy hosszú

távon tervezik a ponty lengyelországi telepítését, amelynek nincs akadálya, mert a szövetségnek igen jelentős anyaállománya van, keltezővel is rendelkezik.

Szadai József polgármesternek nem volt megállása. A 41 éves politikus tősgyökeres ráckevei, két éve választották meg a város élére. Az Aszok Fesztivál a város egyik legnagyobb szabadtéri rendezvénye, s hogy egyre népszerűbb, azt a főzőversenyzők számának növekedése is jelzi (idén 24-en neveztek, de egy-egy csapat többféle ételt is készített, szám szerint 52 félélt).

A polgármester – mint minden ráckevei lakos – erősen kötődik a Duna-ághoz. Közel laktak a Dunához, s gyerekként sokat úszott a folyóban. Az úzás ma is szerelem, mert 30 éves korától a hosszú távokat kedveli (kilencszer úszta át a Balatont, s erre a versenyre a Dunán készült fel ma is). Ugyancsak megemlítené, hogy a helyi (hobby) vízilabdacsapat – amely 11 éve alakult – tagjaként is hetente kétszer megy az uszodába. A városban egyébként több szakosztály (labdarúgó, karate, röplabda, kajak-kenu stb.) is eredményesen működik, miként a város is, mivel harmadik éve nem nyomasztja működési hitel a város vezetését. A bevételi források ugyan egyre szűkülnek, de a város stabil gazdálkodási alapokon áll. Jövőre, a járások megalakulásával változik Csepel-sziget déli részének közigazgatási megoszlása. Két járás, Szigetszentmiklós és Ráckeve központtal jön létre, Szigetszentmiklóséhoz 9, Ráckevéhez 11 település tartozik. Ez új feladatokat jelent a városnak, hiszen körzeten átnyúló beruházásokat is meg kell valósítani. Ilyen lesz a 14 települést érintő „Szennyezőanyagok kivezetése a parti sávból” című projekt, amely 5 milliárd forintos beruházás, s amelynek keretében 8500 üdülő ingatlan csatornázottsága oldódik meg Budapesttől Makádig. Ez különösen jól tesz majd a Ráckevei-Duna-ág vízminőségének, hiszen a Duna parti ingatlanokat is csatornázzák. Ráckeve esetében kétezer ingatlanról van szó.

H. Gy.

Széchenyi Agrár kártya „Jövet-menet”

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek